

naši pridni igralci in igralke na Stefanovo privedli igro «Črnošolec», ki je baje zelo lepa. Treba je pa tudi, da podpirate naša društva in nikar ne žalujte, če daste tudi kakšen dinar v ta namen.

Kaj nam poročajo od Sv. Martina pri Slovenj-gradu? Sprejmite gospod urednik tudi iz naše nadzupnije nekaj novic. Dobimo nov, veliki zvon iz Maribora in tudi štiri podružnice dobijo zvonove. In zdaj pa pričakujemo nam priljubljenega ključarja Iv. Artmana, da bo de tudi prišel zbirat za homške zvonove. — Tudi petje imamo pri nas jako krasno, imamo moški zbor, vsa čast in hvala pevovodji in g. kaplanu za njuni trud in požrtvovalnost, le tako naprej, za čast božjo in za sloves naše nadzupnije. Tudi orliški krožek smo si ustanovili in je že precej članic in zato ni nekaterim po volji, ker bolj cenijo sokolstvo, seveda je bolj veselo pri Sokolih, če imajo kakšno veselico, je potem ples in pijančevanje, pri Orlih pa tega ni in za to smo si ustanovili Orlice. Dekleta, le v Orlu naprej!

Vzor Kmetске zveze. Krajevna KZ v St. Ilju pod Turjakom je imela dne 3. decembra t. l. sejo, na kateri so odborniki podali svoja poročila o delovanju v preteklem poslovnem letu. Sklenili so, da se mesečne seje vršijo odslej vsako prvo nedeljo v mesecu po rani sv. maši. V izrednem slučaju potrebe odloča načelnik v sporazumu s tajnikom in blagajnikom. Isti dan se je vršil letni redni občni zbor. Izpopolnil se je odbor, narkar se je razvil razgovor o klanju živine, o nakupu slame itd. Načelnik razloži navzočim članom dolžnosti članov do organizacije. Vsak član mora imeti naročene naše liste, ubožnejši imajo po več skupaj en list. Člani naj se večkrat posvetujejo z odborniki posameznih vasi, in odborniki naj želje članov sporočijo na seji. — Člani imajo pravico, da se obračajo na Tajništvo SLS v Celju v raznih pravnih, vojaških in davčnih zadevah. Glede dohodninskega davka daje pojasnila članom tudi krajevno tajništvo.

Iz Prekmurja. Tudi v našem Prekmurju smo se začeli zadnji čas močneje gibati. Velika škoda je, da je naš voditelj poslanec Klekl še vedno tako bolan, da ne more na shode. To so hoteli izkoristiti nasprotniki in prišel je najprej dr. Kukovec, za njim pa tudi njegov liberalni bratec Pucelj. Mi krščanski Prekmurci pa takšnih prerokov ne potrebujemo, zato smo jima precej ostro izprašali vseh in jim temeljito povedali svojo sodbo. Naša stranka je imela ta mesec shod pri Sv. Sebastijanu, kjer so se v lepi slogi združili katoličani in evangeličani. Velik naš shod je bil v Gor. Lendavi. Zbralo se je več tisoč naših pristašev. Ustanovili smo Kmetško zvezo. Tudi pri Sv. Juriju se je vršil naš zaupni shod z zelo lepim uspehom. Ravno tako tudi v Cankovi. Tako se pripravljamo tudi mi in prepričani smo, da nam hudič ne bo preveč uspešno sejal ljulike.

Iz Laškega okraja. Letošnjo jesen se je v našem okraju dogodilo več žalostnih slučajev, da so se fantje med seboj stekli in na dveh krajih je prišlo do umora, pri tretjem slučaju v Strenskem pri Rimskih Toplicah pa ni znano, ali je bil umor, ali nesreča. Fantje, pamet! Tudi tatvine so zadnji čas precej na dnevnem redu. — Vzrokov je več in bilo bi preobširno vse navajati. Gotovo je samo to, da je mnogo važnih činiteljev na delu, da iztrgajo ljudstvu vero in poštenje. Od orožništva pa tudi ne smemo veliko pričakovati, ker je preslabo plačano, da bi moglo svoje delo natančno vršiti.

Prazen policijski zapor pri štirih neodkritih ubojih. V Novem Sadu se je zgodilo te dni nekaj nenavadnega: Policija je namreč javila, da so bil vsi policijski zapori dne 18. t. m. na večer prazni, torej brez jetnikov, kar je gotovo nekaj izvanrednega za Novi Sad. Novosadsko časopisje pa dostavlja temu izvanrednemu dogodku opombo: Policijski zapori v Novem Sadu so bili prazni dne 18. t. m. pri štirih še neodkritih ubojih.

Ogromen požar v Splitu. V noči od sobote na nedeljo je požar uničil železniške delavnice v Splitu. Škoda gre v mnoge milijone in je tem večja, ker so dalmatinske železnice brez zveze z ostalim prometnim omrežjem države, tako da jim preti vsled uničenja popravilnic zastoj. Preiskava o vzrokih požara je v polnem teku.

Vesele božične praznike in prav srečno Novo leto želimo vsem bralcem in bralkam «Slov. Gospodarja» iz Zaječara 4. art. puka vaši vojakji-rojaki. Josip Zdotski od Sv. Jurija ob juž. žel., Karl Kamauer, Zg. Kungota pri Mariboru in Josip Bogdar iz Presike. — Vesele božične praznike domačim in sorodnikom, pošljajo slovenski fantje finansijske kontrole v Gružu pri Dubrovniku: Ivan Voršnik iz Dobrne, Lovro Richter iz Skofje Loke, Franc Ročnik iz Črne.

Za Dijaško kuhinjo v Ptujtu sta nabrala Tomaž Korpar in Lojze Lah 50.50 Din. na sedmini za pokojnim Josipom Večerjevič.

Posojilnica v Gor. Radgoni nam poroča, da je s 1. januarjem 1923 zvišala obrestno mero hranilnim vlogam na 5 odstot., za vezane vloge proti odpovedi plačuje tudi več. Opozorjamo na današnji inserat. 1092

Gospodarstvo.

Vinogradniki v Vojvodini v krizi. Na severovzhodnem koncu naše države, v okolici Vršca in Bele Cerkve je mnogo vinogradov. Domačini-strokovnjaki cenijo tam letni pridelek vina na 400.000 hl. Od te množine morajo prodati in izvoziti v tuje kraje najmanj polovico. Sedaj že dve leti izvoza ni, ali pa le v neznatni meri. Povrh je letošnji pridelek zelo slab. Interesentje povdarjajo, da kljub pogodbi s Čehoslovaš ko vina ni mogoče izvažati, ker se prodaja tam dobro vino po 3—5 čehoslovaških kron, slabo vrščačo pa bi vsled prevoza in visoke carine stalo 6 čehoslovaških

kron. Sodijo, da bi se zamoglo prebivalstvu iz nevolje in krize pomagati le s sledečimi sredstvi: 1. Okrog 200.000 hl najslabšega vina se destillira in z destilatom okrepi ostalo vino, da bi bilo močno in sposobno za izvoz. 2. Davek na destilat se opusti, odnosno spremeni v trošarinski davek in ta se ne plača, ako se destilat uporabi za zboljšanje vina ali izvozi v inozemstvo. 3. Splošni popust 50 odstot. na železnicah, ako se vino izvozi v druge kraje naše države in 75 odstot. — torej tri četrtine popusta, ako se vino izvozi izven naše države. Računajo namreč, da bi na ta način vrščačo vino lahko pripeljali celo v Ljubljano in Maribor in bi bilo cenejše, kakor je naše domače. Če se spominjate, so to bistveno iste zahteve, kakor so jih stavili južni Tirolci pred leti. Če se udeležijo, bomo slovenski vinogradniki imeli zelo hudo konkurenco in kriza ne bo le v okolici Vršca in Bele Cerkve ter drugimi deli Vojvodine, temveč tudi pri nas. Vinogradnikom po sedmih dobrih letih proti prav resno sedem «suhih» let, kajti tudi v Dalmaciji ložijo o preobilici vina. Treba bo zelo resno misliti in delati na to, da nam naši vinogradniški kraji gospodarsko ne propadejo.

«Nauk o čebelarstvu» je naslov novi knjigi, ki jo bodo čitali vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva z velikim pridom. Knjiga je tretja izdaja Janševih čebelorej; predelal jo je Franc Rojina in dodatek o Alberti-Znideršičevem panju je spisal M. Humek. Knjiga ima natančna pojasnila in podrobne črteže. Ravno zaradi svoje nazornosti in temeljitosti za današnje razmere ni predraga. Stane 24 dinarjev in se dobiva v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 15. t. m. se je pripeljalo 115 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 400—600 K, 7—9 tednov komad 800—900 K, 3—4 mesec 1600—1800 K, 4—6 mesec 2500—2800 K, 8—10 mesec 3000—3800 K, 1 leto 5000—6000 K, koza komad 500—600 K.

Iz zagrebškega žitnega trga. Zanimanje na zagrebškem žitnem trgu je postalo sedaj pred božičnimi prazniki zelo veliko. Konsumenti so povpraševali po koruzi, pšenici, ovsu in moki. Pšenice je dovolj na trgu in se plačuje po 1620—1640 ter še dražje. Najbolj ponujajo umetno posušeno koruzo po 1120—1130 K. Stara koruza prihaja na trg v precej zanemarjenem stanju in je zelo draga namreč po 1300—1500 K. Ječmen za pivovarne stane 1400—1450 K, za krmljenje 1250—1350 K. Oves je poskočil v ceni in stane 1150 K. Moka nularica se plačuje po 24.30—24.60 K. Otrobi se prodajajo po 700—750 K.

Cena jabolkam je precej porasla. Trgovci plačujejo v Slov. gor. jabolka po teh le cenah: slabe 6 K, srednje 7—10 K, izbrane vrste 10—14 K 1 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 208—302 naših kron, francoski frank stane 21.90—22.10 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.56, za 100 čehoslovaških kron stane 914—926, za 100 nemških mark je plačati 6.20 in za 100 liških lir 1496—1512 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krome 1.45 centimov (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krome padla za 25 točk.

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Naše zabavno-poučne novice učinkujejo, kakor težke bombe. Čudovito zlasti upliva na Verdonika. Le premislite, ljudje božji! Samo ena notica je povzročila, da se je dal ata Verdonik izbrisati iz Kmetске zveze! Kolika neprecenljiva škoda! Zgubili smo najboljšega, najbolj navdušenega in najbolj brihtnega agitatorja naše stranke. Kdo se je leta 1920 najbolj «martral», da bi zbiral volilce za Kmetško zvezo? Kdo je na dan volitve, dne 28. novembra 1920, zbral celo trumo zavednih križarskih volilcev v svojih prostorih ter jih navduševal s prepričevalno, v srce segajočo besedo, naj sputijo kroglice v škrinjico KZ? Kdo je tudi oklofotal nekega posestnika, zagrizenega samostojneža in najboljega sovražnika naše stranke, da je potem pri volitvi župana uplival na to, da ne sme biti izvoljen samostojnež Galunder, ali pa kdo drugi njegove stranke? Vse to se je zgodilo pri Verdoniku, ki ni miroval ne po dnevi in ne po noči, ko je bilo treba delati za korist KZ. In zdaj! Oh, zdaj bo pa KZ pri nas popolnoma propadla, ko se je porušil njen steber, njena prva vodilna moč. Dalje prihodnjic.

Sv. Lenart v Slov. gor. Slov. kat. bralno društvo pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi dne 26. decembra 1922 ob 3. uri popoldne v društveni dvorani Arnušove gostilne pri Sv. Lenartu veselico. Spored: 1. Božičnica in obdarovanje orlovskega naraščaja, 2. igra «Razvalina življenja», 3. prosta zabava. Člani in prijatelji društva iskreno vabljeni. Gostje dobrodošli. Odbor.

Jarenina. Položili smo v smirno spanje uglednega in vzglednega kmeta Franca Donko iz Vukovskega dola. Stevilna množica ob grobu blagopokojnega je pač pričala, da je bil to mož izjemnih vrlin. In res je bil Franc Donko eden izmed tistih kmetijskih stebrov, na katere se da zidati dom sreče in zadovoljnosti. Od priprostega viničarskega sina ga je povzpela pridnost njegovih rok do imovitega kmeta. Na ljubkem gričku si je uredil svoj obširni dom in Bog mu ga je blagoslovljal, ker je bil mož pravičnosti in poštenja, poln sočutja do trpečih sirot. Odprl je roke, odprl srce, kadarkoli je bilo treba lajšati gorje in trpljenje svojega bližnjega. Kletev in žalitev nista oskrunjali njegovih ust, pač pa jih je blažila iskrena molitev. Ob svojem domu si je postavil lično kapelico, iz katere se je dan na dan vedrilno oglašal njegov ljubljeneček-zvonček, kojega žalni glas je spremljal tudi duše pokojnih soobčanov v nadzvezdne višave. Tukaj je naš blagi oče Donko vsak večer dvigal svojega duha k ljubemu Bogu, ko je zvonček razlil svoj «Ave Marija» po selih in domovih lepega Vukovskega dola. Ko pa mu je kruta svetovna vojna iztrgala iz kapelice bronastega prijatelja, je bila ločitev nad vse gniljiva: Pokojni je spremlil zvonček v Jarenino, ga spravljal na vojni voz, pokleknil pred njega, ga poljubil in se razsolzil ob bridkem slovesu. Od tega časa naš blagopo-

kojni Donko ni bil več vesel; žalost se je naselila v njegovo blago srce in sedaj je odšel v 78. letu svoje starosti poslušat rajski glas nebesnega zvončka, kateri nikdar ne utihne. Z Bogom, oče Donko! Zelimo priti srečno za teboj, z lahko smrtjo, kakor je bila tvoja, ko si se tako lepo poslovil na zadnji pot z besedami: «Dajte mi palico, jaz grem!» Gniljive besede č. g. dekana ob tdrptem grobu so izvabile mnogobrojnemu občinstvu sumeče lhtenje. Blagor mu, kdor zariše v življenje žalujočih enak spomin!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naši delavni Orli priredijo na Stefanovo popoldne po večernih prestavo zgodovinske, zelo zanimive igre «Mlini pod zemljo». Igra se ponovi v nedeljo, dne 31. decembra. Vabimo domačine in sosede k obilni udeležbi. Na sporedu so tudi pevske točke in govor.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Na Stefanovo, dne 26. decembra priredi naše Bralno društvo Slomškovo slavnost z obširnim sporedom ki obsega govor večč. gospoda župnika Mat. Zemljica, petje, deklamacije, prizor in 5 dejansko igro «Za pravdo in srce». Obenem nastopijo zopet zaželjeni tamburaši, tako v dvorani, kakor pozneje med srečolovom pri Jureševcih. Pridite v obilnem številu!

Ptuj. Dekliška Marijina kongregacija (minorilski samostan) prijazno vabi na prireditev gledališke prestave, katera se vrši dne 26. grudnia ob 3. uri popoldne v dvorani Narodnega doma. Somišljeniki, prijatelji Marijine družbe, da si izpopolnite veselje božičnih praznikov, pridite si ogledat krasno dramo «Zmaga Najsv. Zakramenta», igra v 6 dejanjih, ki se bo de na vsestransko željo občinstva ponovila na praznik sv. Stefana.

Gajeveci niže Ptujtu. Preteklo nedeljo, dne 17. decembra, se je vršila po staroslovenski šegi sedmina za blagim pokojnim očetom našega vočbe priljubljenega župana g. Fr. Ranfl. Ob tej priliki se je med navzočim na predlog g. Venta, veleposestnika iz Oslušovec, nabralo 400 K za Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptujtu. Zelimo obilo pesne movalcev, vsem darovalcem pa stoterni Bog plačaj!

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo, ko je naš kraj obhajal svoj rojstni dan, je bil naš varoš okinčan, zastave na soli, cerkvi in župnišču. Neka stara ženka, ki je videla zelenje na oknih, je vzdihnila: «O, da bi naše učitelstvo tudi ob telovi procesiji okrasilo svoja okna!» Drugim varošanom, posebno g. županu, pa se ni zdelo potrebno razobesiti zastav, morda jih nimajo, pa naj si je omislijo, ker imajo za razne tožbe dosti denarja. — V nedeljo so pri pozni službi božji mično peli šolski otroci, učitelji so bili, razza šolskega vodja, vsi pri sv. maši. Šolski vodja ljubi bolj pohajkovanje po kršmah! — Gospod župnik, v nedeljo si bil na pokopališču ter si gotovo opazil, da je nekdo vozil skoraj pokopališče s težkim vozom. Govori se, da je šolski načelnik vozil na svoj sadonosnik stranišče iz šole. Često mu je dovolil šolski vodja. Čudno, da se taka nesnaga vozi po svetem kraju, kakor je pokopališče. — Gospa Marica Korenjakova, ki eno celo leto ni hodila v šolo, je spet nastopila svoje učiteljsko službo. Pravi, da dobi za svoje enoletno brezdelje mastno plačo. — Kje pa je naš nadežljivi Ogorelec? Ali se že ne bode skoraj razpisala nadežljive služba, da bode enkrat zavladal red na naši šoli? Imamo 8 razredov, kje pa je še ena učiteljska moč? Prej smo stavili s krvavimi žulji šolsko palačo, kjer se sedaj pošijo podgane. — Kaj pa dela župan, ki se osnaži redno in vestno od raznih odpadkov našega tržišča? — Kje je telefon za naš prometni kraj? Vse spi spanje lenobe in malomarnosti! — Čuje se, da dobimo v dveh mesecih še tri nove zvonove za farno cerkev. Je že tudi čas, saj se že dve leti v ta namen pobira!

Ormož. Preteklo sredo smo pokopali odličnega našega moža Ivana Jeremica, posestnika in mlinarja na Huru. Pogreb se je vršil od vodstvu treh duhovnikov in ob obilni udeležbi ljudstva. Priljubljeni naš mož je umrl naglo in nepričakovano. Na grobu se je poslovil od njega njegov prijatelj kaplan Vesenjok.

Sv. Bolfenk pri Središču. Zadnji nedeljo so imele vse občine volitev cerkveno-konkurenčnega odbora. Zmagala je Kmetška zveza v razmerju 3:2. Samostojni liberalci so napeli vse sile, da bi prodrli, pa jim ni uspelo. Spoznali so, da severni vetrovi iz miškave luknje ne bodo več oločevali. Naš kranjski atek in župan pa so šli — v penzijo. Mogoče je, da vložijo rekarz.

St. Jošt na Kozjaku. Na Stefanovo dne 26. t. m. priredi ošek bralnega društva na Dobrni s sedežem v St. Joštu ob 1. uri popoldne v prostorih ljudske šole igro: «Mojstra Križnika božični večer» z govorom in petjem. Vstopnina 2 Din. in 1 Din., za otroke 50 par. Ker je čisti dobiček namenjen za cerkev, se preplačila hvaležno sprejemajo. Na veselo svidenje torej!

Mozirje. Umrl je tukaj dne 14. decembra ugledni tržan g. Anton Goričar, bivši načelnik okrajnega zastopa gornjegrajskega ter ključar župne cerkve v Mozirju. Bil je veren mož. N. p. v. m.!

Laško. Klerikalni zmaj, kateri je ob priliki zadnjih občinskih volitev v Ljubljani tako zelo vznemirjal stare in mlade liberalne demokrate in njihove zaveznike cicibambule, je dan pred volitvami dne 2. decembra zamahnil z repom tudi po Laškem trgu in sicer je zadel poštni urad in tako zmešal uradništvo, da so pošto, namenjeno v Smilavž, poslali v St. Jedert, a pošto, namenjeno v St. Jedert, so poslali v Smilavž. Kleri—klerikalnega zmaja, Pucelj, Pucelj, dej ga dej!

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

